

Natten han såg en galax

Berättelse

Det är en natt i augusti år 1953. Himlen är mörk och full av stjärnor. Harry Martinson står ute i sin trädgård. Han har ett teleskop. Ett teleskop gör små saker stora. Med det kan man se långt ut i rymden.

Harry tittar i teleskopet. Plötsligt ser han något. Det är ett ljus moln långt borta. Det är en galax. Den heter Andromeda. Galaxen är mycket, mycket långt bort.

Harry blir helt stilla. Han tänker på rymden. Rymden är så stor. Människan är så liten. Han känner sig liten och ensam under stjärnorna.

Den här natten får Harry en idé. Han vill skriva en dikt om rymden. Snart börjar han skriva. Dikten handlar om ett rymdskepp som åker fel. Det driver bort i rymden för alltid.

Dikten heter *Aniara*. Den blir Harrys mest kända verk.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
en natt	tiden när det är mörkt
en trädgård	mark med gräs och blommor vid ett hus
ett teleskop	en sak som gör att man kan se långt bort
rymden	allt utanför jorden, där stjärnorna finns
en stjärna	en liten ljus prick på natthimlen
en galax	en mycket stor grupp av stjärnor
en dikt	en kort text med fina ord
ett rymdskepp	De åker till månen i ett rymdskepp.

Läsförståelsefrågor

1. När händer berättelsen?
 1. på dagen
 2. en natt i augusti
 3. på vintern
2. Vad har Harry i trädgården?
 1. en bok
 2. en hund
 3. ett teleskop
3. Vad ser Harry i teleskopet?
 1. en galax
 2. ett flygplan
 3. månen
4. Vad vill Harry göra efter den här natten?
 1. sova
 2. skriva en dikt
 3. köpa en bil
5. Vad heter Harrys dikt? Skriv ordet.

Facit

1. **b)** en natt i augusti.
2. **c)** ett teleskop.
3. **a)** en galax (Andromeda).
4. **b)** skriva en dikt.
5. **Aniara.**

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Tema: en idé föds. Texten är i presens. Öva gärna presensformer (ser, tittar, tänker) och ord för natt och himmel. Visa gärna en bild på Andromedagalaxen.

Diskussionsfrågor

- Tycker du om att titta på stjärnor på natten?
- Vad tänker du på när du ser rymden?

- **Skriv (3 meningar):** Skriv om en natt eller en kväll som du minns.

Källor och faktagranskning

- Wikipedia: Harry Martinson – https://en.wikipedia.org/wiki/Harry_Martinson
- NobelPrize.org: Harry Martinson – Biographical – <https://www.nobelprize.org/prizes/literature/1974/martinson/biographical/>
- Encyclopaedia Britannica: Harry Martinson – <https://www.britannica.com/biography/Harry-Martinson>
- Svenskt Biografiskt Lexikon: Harry E Martinson – <https://sok.riksarkivet.se/sbl/Artikel/9140>
- Nationalencyklopedin (NE): Harry Martinson – <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/harry-martinson>

Faktagranskad i juni 2026. Nyckelfakta: Harry Martinson föddes 6 maj 1904 i Jämshögs socken (Nyteboda), Blekinge, och dog 11 februari 1978 i Stockholm (självord på sjukhus). Fadern dog 1910, modern reste till USA 1911, och Harry blev sockenbarn (utackorderad). Han var till sjöss cirka 1920–1927. Genombrott med diktsamlingen *Nomad* (1931). Självbiografisk roman *Nässlorna blommar* (1935). *Vägen till Klockrike* (1948). Verseposet *Aniara* (1956). Invald i Svenska Akademien 1949. Nobelpriset i litteratur 1974, delat med Eyvind Johnson; valet kritiserades eftersom båda var akademiledamöter. Gift med Moa Martinson (1929–1940) och därefter Ingrid Lindcrantz (1942–1978). Osäkerhet: exakta årtal för sjömanslivet anges något olika i olika källor (1919/1920–1926/1927); fotots fotograf är okänd men bilden är konstaterat public domain.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-12.